Otázka: Popíšte rozdiel medzi unipolárnym a bipolárnym tranzistorom.

Odpoveď: Bipolárny tranzistor je elektronická súčiastka zložená z 3 vonkajších elektród (emitor, báza, kolektor). Rozlišujeme NPN, PNP tranzistory.

Unipolárny tranzistor je polovodičová súčiastka zložená zo 4 elektród:

- 1. hradlo (gate)
- 2. emitor (source)
- 3. kolektor (drain)
- 4. substrát (bulk / body)

Unipolárne tranzistory našli široké využitie v oblasti digitálnych obvodov

Otázka: Podľa akej charakteristiky sa dá určiť statický **výstupný odpo**r tranzistora. (Alebo niečo v tomto zmysle)

Odpoveď: Podľa výstupnej charakteristiky.

Otázka: Aký je rozdiel medzi jednocestným a dvojcestným usmerňovačom?

Odpoveď: Jednocestný usmerňuje na DC len pol sínusoidy z AC, dvojcestný celú. Jednosmerný usmerňovač je tvorený len jednou diódou.

Dvojcestný usmerňovač je tvorený dvoma usmerňovacími diódami

Otázka: Čo je to g_m MOS tranzistora?

Odpoveď:

Prenosová vodivosť (strmosť, angl. transconductance) G_M je pomerom zmeny kolektorového prúdu a vstupného napätia U_{BE} . Jej grafické vyjadrenie sa nazýva prevodová charakteristika (transfer characteristics).

 $G_M = (d I_C / d U_{BE})$

Otázka: Výstupné prevodové charakteristiky (Bipolarny, Unipolarny (NMOS, PMOS))

Odpoveď:

Otázka: Čo je to β?

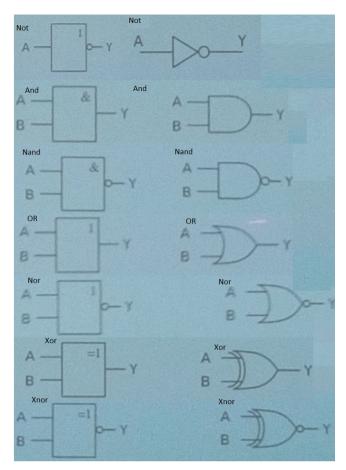
Odpoveď: prúdový zoslňovací činiteľ, definovaný pri zapojení SE; nadobúda hodnota 10-1000 a vyráta sa ako kolektorový prúd / bázový prúd (lc/lb)

Otázka: Čo je to dynamický odpor pri tranzistore?

Odpoveď:

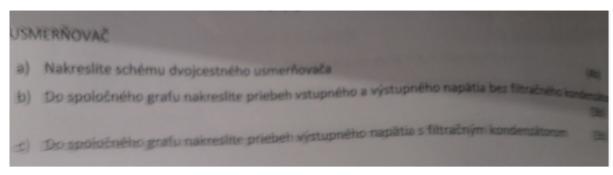
Otázka: Operačný zosilňovač.

Primitivne hradla z prednasok :

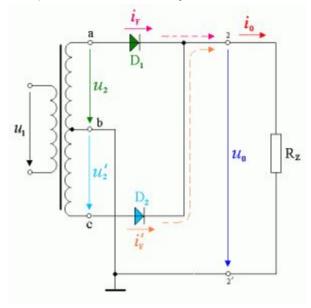

//xor urcite nieje primitivne hradlo

Skúška RT 2015/2016

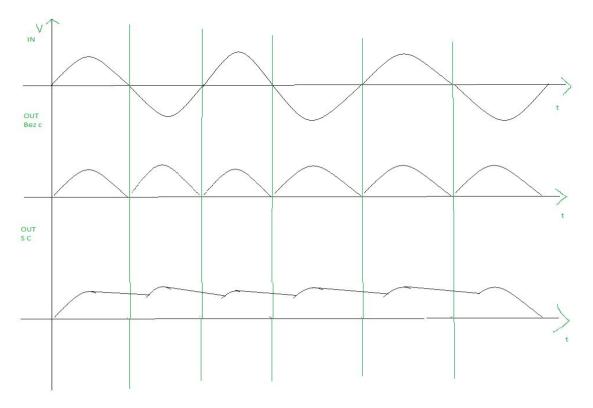

- 1. Usmerňovač
- a) Nakresliť schému dvojcestného usmerňovača.

Zdroj - http://alzat.szm.com/zdroje/dvojcestny/dcusmsr.html

- b) Nakresliť do spoločného grafu vstupnú napäťovú charakteristiku, a výstupnú napäťovú charakteristiku bez filtračného kondenzátora
- c) Nakresli do spoločného grafu vstupnú napäťovú charakteristiku, a výstupnú s filtračným kondenzátorom.

//sorry za kvalitu spracovania #skicarpower //+1

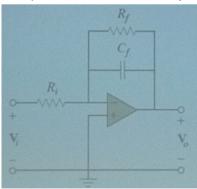
-B a C, posledne je "pilkove" pretoze kondenzator sa postupne vybija

2. ANALÓGOVÉ FILTRE A ZOSILÑOVAČE

- a) Nakreslite aktívny dolnopriepustný filter (ADF)
- b) Vypočítajte hodnoty súčiastok pre medznú frekvenciu f_C = 1 kHz a zosilnenie A_v=20 dB
- c) Nakreslite frekvenčné charakteristiky navrhnutého filtra a vyznačte fc , Av, a šírku pásma

2. Aktívny filter a zosilňovač

a) Nakresli schému dolnopriepustného aktívneho filtra.

(Prednaska 5 - zosilnovace)

b) Vypočítaj hodnoty súčiastok pre medznú frekvenciu 1kHz a zosilnenie Av 20dB

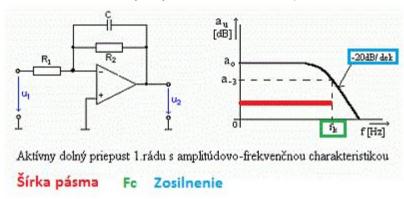
fc = 1 / (2 * Pi * R * Cf)

Av = Rf / Ri

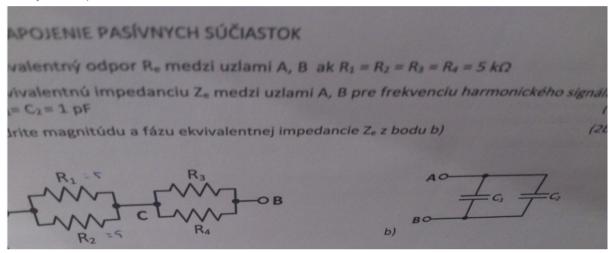
R= (Rf * Ri) / (Rf+Ri)

//myslim ze to ma byt takto(projekt), pricom si zvolime lub. hodnotu za Rf alebo Ri a druhu dopocitame

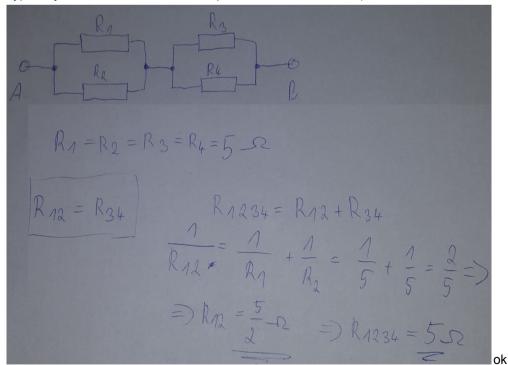
c) Nakresli frekvenčné charakteristiky a vyznačiť fc a Av + šírku pásma

Fáza je 45 stupňov

- 3. Sériové a paralelné zapojenie pasívnych súčiastok
  - a) Vypočítaj hodnotu ekvivalentného odporu medzi bodmi A a B (obráz

R1=R2=R3=R4=5kOhm

//Moze byt? //nema sa nahodou v tom acku spocitat tie odpory paralelne R1,R2 a R3,R4 a spocitat ich nasledne seriovo? // Je to dobre vypocitane, R12 a R34 ma vypocitane paralelne >>>> 1/R1 + 1/R2 = (R1*R2)/(R1+R2), pozri prvu prednasku ako sa pocita odpor v serii a ako paralelne//+1,

b) Vypočítaj impedanciu Ze pre kondenzátory s hodnotami nejaké hodnoty okolo 100 miliF Paralelné zapojenie kondíkov = sériovému zapojeniu rezistorov// to sa tyka kapacity, pre impedanciu je to ako pre odpor, https://ctrlv.cz/shots/2016/06/16/FcCi.png

Ze = 1/(2*PI*f*C1) + 1/(2*PI*f*C2) //-2 To co som tu dal bolo dobre, neviem preco to niekto vymazal // //ako to teda má byť?

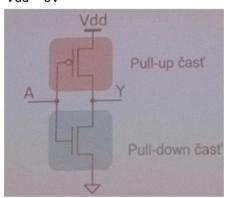
//spravne riesenie je cez Ze = Z1 || Z2, cize (Z1*Z2)/(Z1+Z2) // +1 presne tak :)

c) Vyjadriť magnitúdu a fázu impedancie

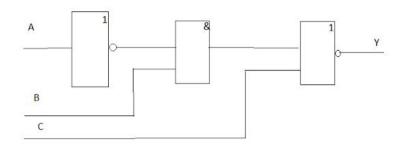
```
orovú schému CMOS invertora, s označením vstupu a výstupu. Dokreslite do zapojenia zd a napájací zdroj.

ovú charakteristiku invertora (aj s popisom osí) pre VDD=5 V a vyznačte v charakteristike na určenie šumovej imunity. Vyjadrite šumovú imunitu pre vysokú aj nízku úroveň. (6b) nitívnych hradiel, nakreslite hradlovú schému funkcie: \overline{A.B+C} a napíšte koľko tranzistorov zapojenie predstavovať. (3b) zistite a nakreslite tranzistorové zapojenie zloženého hradla v CMOS s tou istou funkciou sslite výslednú tranzistorovú schému. Aké je porovnanie z hľadiska počtu tranzistoroví c (7b) sové hradlo (transmission gate) na tranzistorovej úrovni, označte vstup, výstup a riadiace ite jeho hlavné využitie v digitálnych obvodoch.
```

- 4. Hradlá (logické členy)
- a) nakresliť tranzistorovú schému pre CMOS invertor, nakresliť aj zdroj napätia 5V tuším
   -Vdd = 5V

b) zostaviť hradlovú schému funkcie !(!A.B+C) alebo niečo podobné z primitívnych členov + napísať koľko tranzistorov bolo použitých

počet tranzistorov:

NAND,NOR,NOT = 2*#vstupov

AND,OR = 2*#vstupov+2

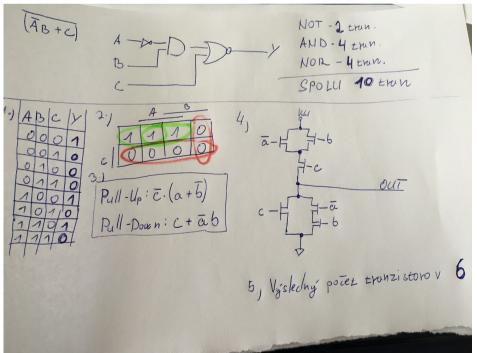
c) tú istú funkciu prepísať cez karnaughove mapy do tranzistorového zapojenia + nakresliť schému + porovnať počet tranzistorov v predošlom bode

//Riesenie nie je na 100% overené, ale malo byt správne, pokiaľ sú výhrady prosím opravte ma //Troska teórie na začiatok: Každá funkcia v tranzistorov zapojení sa skladá z Pull-Up a Pull-down časti, Pull-Up sú PMOS(aby sa zopol musí byť na vstupe log0) tranzistory, a výstupom je log1, Pull-Down sú NMOS(aby sa zopol musí byť na vstupe log1) tranzistory, a výstupom je log0

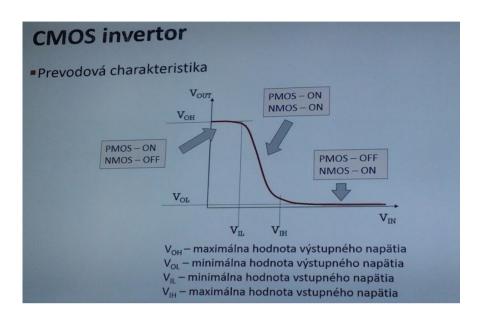
//RIESENIE: vytvorenie K-mapy, vypísanie MKNF pre jednotky(zelene kruzky) aj nuly(cervene kruzky) na mape, následne zapojíme pomocou tranzistorov(pokiaľ AND tak seriovo za sebou, ak OR tak paralerne) vstupy do Pull-Up sa znegujú(iba vstupy, funkcia ostane rovnaká), vstupy do Pull-down ostanú rovnaké

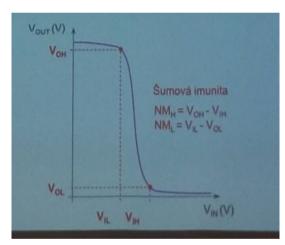
//niesu tam zaratane invertory

//treba pouzit este invertor na A vstup, cize 8 tranzistorov

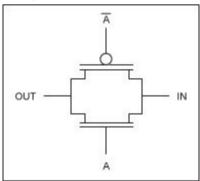

- d) vyjadriť šumovú imunitu a prevodovu char. invertora
- -Schopnost obvodu tolerovat zmeny napatia pri zachovani spravnej vystupnej funkcie
- -Pocita sa ako rozdiel medzi najhorsim pripadom vstupnej a vystupnej hodnoty napatia v danom log. obvode

e) TRANSMISSION GATE // a pouzitie v digi obvodoch ? -na prenos vstupneho signalu

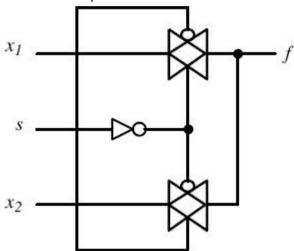
BINAČNÉ OBVODY

Pomocou K-mapy zistite a nakreslite hradlovú schému zapojenia multiplexora (MUX) 1 z 2

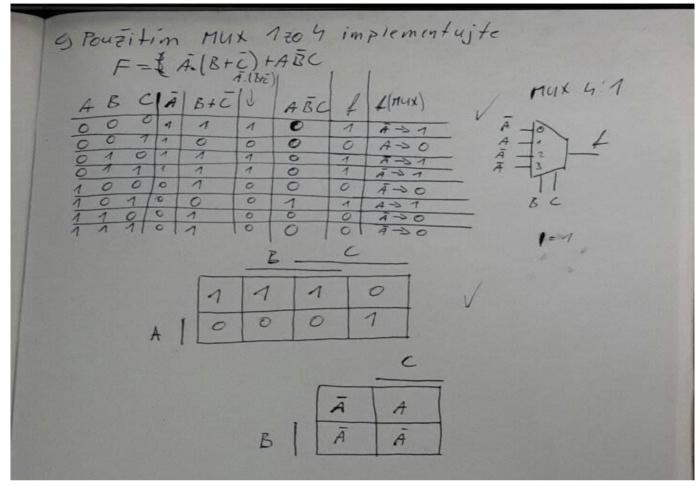
oužitím MUX 1 zo 4 implementujte funkciu: $F = \overline{A}(B + \overline{C}) + A\overline{B}C$

/ymenujte typy hazardov vznikajúcich v kombinačných obvodoch a uveďte čo ich spôsobuje.

- 5. Kombinačné obvody
  - a) K-mapou zistiť + nakresliť hradlovú schému multiplexora MUX 1 z 2
- 9. Prednáška- str. 19
  - b) MUX 1 z 2 cez prenosové hradlá

a) pomocou MUX 1 z 4 implementovať !A * (B + !C) + A * !B * C

//toto je ok? na FB je to inak //na FB použil AB ja som použil BC ako selektovacie vstupy //prepac, to som si nevsimol

c) typy hazardov v kombinačnom obvode + čo ich spôsobuje http://diplom.utc.sk/wan/2536.pdf (str 20/65)

Statický hazard nastane vtedy, ak pri prechode medzi dvoma susednými stavmi vstupných premenných dôjde na prechodnú dobu k zmene predpísanej výstupnej hodnoty. Ak takýto hazard vznikne, jeho odstránenie je zložité lebo vedie k nie minimálnej funkcii logického výrazu. Hazard sa dá vylúčiť pri určovaní hodnoty z mapy a to pokrytím funkcie aj tie hodnoty, ktoré by ináč nemuseli byť vybrané. K tomuto hazardu prichadza kvoli nedokonalostiam obvodov, ak mas napr 2 nand-i na ktore je pripojeny vstup A, A sa zmeni na 1 napr. Prvy nand zmeny vystupnu hodnotu skorej ako druhy nand (rozlicne hradla, kvoli vyrobe napr alebo druhe priciny) a kym aj ten druhy nand nezmeni vystupnu hodnotu na tu pravu bude na vystupe napr 0 a ma byt 1.

Dynamický hazard vznikne, keď výstupná premenná pri prechode $0 \rightarrow 1$ alebo $1 \rightarrow 0$ prejde postupnosťou stavov $0 \rightarrow 1 \rightarrow 0 \rightarrow 1$ alebo $1 \rightarrow 0 \rightarrow 1 \rightarrow 0$. Tým sa nám na výstupe objavia zákmity vzniknuté štruktúrou obvodu. Tento typ hazardu vznikne len pri viac než dvojstupňových obvodoch spôsobuje ho statický hazard v obvode.

Súbežný (funkcny) hazard je prechodný stav vyvolávajúci zmenu dvoch alebo viacerých vstupných premenných a preto výstupná hodnota nadobúda na prechodnú dobu nesprávne hodnoty.

//vlastnymi slovami (kludne opravte, nie som si isty)

staticky - vystupna hodnota, kt sa nema menit sa na chvilu zmeni

- vznik casovym rozdielom priechodu signalu od vstupu po vystup

dynamicky - zmena 1 vstupu sa prejavi viac nez 1 zmenou vystupu

- vznik kvoli statickym hazardom

Ako ste dopadli?